

Lausunto

29.6.2026

VN/27332/2023
VN/27332/2023-TEM-324

Sisäministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto rahapelilakiin sisältyvien asetuksenantovaltuussäännösten nojalla annettavista asetustuonnoksista

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa rahapelilakiin sisältyvien asetuksenantovaltuussäännösten nojalla annettavista asetustuonnoksista.

Valtioneuvoston asetuksella annettaisiin muun ohella rahapelilain 31 §:n 2 ja 3 momentin mukaiset säännökset yksinoikeustoimiluvan haltijan rahapelien toimeenpanosta.

Sisäministeriön asetuksella yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapelien pelisäännöistä annettaisiin rahapelilain 31 §:n 6 ja 7 momentin mukaiset säännökset yksinoikeustoimiluvan haltijan toimeenpanemien rahapelien pelisäännöistä.

Sisäministeriön asetuksella rahapelien voittojen lunastamisen määräajan alkamisesta määriteltäisiin asetukseen sisältyvin säännöksin lunastamisen määräajan alkamishetki raha-arpajaisiin kuuluvista rahapika-arpajaisista, sähköisistä rahapika-arpajaisista sekä raha-automaattipeleistä ja kasinopeleistä saaduille voitoille. Asetus koskisi sekä yksinoikeustoimiluvanhaltijan että rahapelitoimiluvanhaltijan toimeenpanemien rahapelejä. Asetus annettaisiin rahapelilain 50 §:n 6 momentin nojalla.

Sisäministeriön asetuksella rahapelitoimiluvanhaltijan rahapelien toimeenpanosta annettaisiin rahapelilain 32 §:n 3 momentin nojalla muun ohella määräyksiä eräistä rahapelien ominaisuuksista rahapelihaittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Sisämarkkinaoikeudelliset huomiot

Jäsenvaltioilla on rahapelien sääntelyssä lähtökohtaisesti laaja harkintavalta. EU-oikeuden mukaan rahapelipalvelut kuuluvat palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien säännösten (SEUT 56) soveltamisalaan, mutta jäsenvaltiot voivat rajoittaa rahapelaamista, kunhan seuraavat edellytykset täyttyvät: Tavoitteena on yleisen edun suoja; Toimenpiteet ovat johdonmukaisia ja järjestelmä on yhtenäinen; Rajoitukset ovat oikeasuhteisia, syrjimättömiä ja välttämättömiä.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

EU:n sisämarkkinaoikeus voi tulla sovellettavaksi myös tilanteessa, jossa asetusluonnokset koskevat pääosin yksinoikeustoimiluvan haltijaa. EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan rahapelimonopolin hyväksyttävyyttä arvioidaan suhteessa siihen, toteuttaako jäsenvaltio rahapelihaittojen ehkäisemiseen liittyviä tavoitteitaan johdonmukaisesti ja systemaattisesti koko rahapelijärjestelmässä. Tämän vuoksi myös yksinoikeustoimiluvan haltijaa koskevien pelisääntöjen ja toimeenpanoa koskevien määräysten sisältö voi olla merkityksellinen arvioitaessa monopolijärjestelmän EU-oikeudellista oikeutettavuutta.

Valtioneuvoston asetus yksinoikeustoimiluvan haltijan rahapelien toimeenpanosta

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että asetusluonnosta voidaan kokonaisuutena arvioiden pitää rahapelihaittojen ehkäisemistä tukevana erityisesti rahapeliautomaattien määrää, pelikasinotoimintaa sekä pelaamisen tappiorajoja koskevien säännösten osalta. Sisämarkkinaoikeudellisesta näkökulmasta merkitystä voi kuitenkin olla myös sillä, että yksinoikeusjärjestelmään kuuluvien pelien houkuttelevuutta lisäävien ominaisuuksien ja haittoja ehkäisevien rajoitusten välinen tasapaino säilyy johdonmukaisena suhteessa rahapelijärjestelmän tavoitteisiin.

Sisäministeriön asetus yksinoikeustoimiluvanhaltijan rahapelien pelisäännöistä

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että asetusluonnoksen pelisäännöt ovat pääosin teknisluonteisia ja täsmentävät rahapelilaissa säädettyä yksinoikeusjärjestelmää. Sisämarkkinaoikeudellisesta näkökulmasta on tärkeää se, miten pelisäännöt kokonaisuutena tukevat rahapelihaittojen ehkäisemistä, joka on yksi rahapelimonopolin EU-oikeudellinen oikeuttamisperuste.

Sisäministeriön asetus rahapelien voittojen lunastamisen määräajan alkamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että asetusluonnos on luonteeltaan tekninen. Asetuksella määritellään rahapelien voittojen lunastamisen määräajan alkamisajankohta, eikä sillä muuteta rahapelien saatavuutta, markkinointia tai muita sellaisia ominaisuuksia, joilla olisi merkitystä rahapelijärjestelmän EU-oikeudellisen arvioinnin kannalta.

Sisäministeriön asetus rahapelitoimiluvanhaltijan rahapelien toimeenpanosta

Työ- ja elinkeinoministeriön arvion mukaan asetusluonnokseen ei näyttäisi sisältyvän sellaisia säännöksiä, joihin liittyisi merkittäviä sisämarkkinaoikeudellisia kysymyksiä. Asetusluonnoksen enimmäispanoksia, sähköisten raha-automaattipelien ominaisuuksia sekä peliajan hallintaa koskevat rajoitukset näyttävät lähtökohtaisesti tukevan rahapelihaittojen ehkäisemistä ja vähentämistä koskevia tavoitteita. Sisämarkkinaoikeudellisessa arvioinnissa merkitystä voi kuitenkin olla sillä, että toimilupajärjestelmään kuuluvien rahapelien sääntely muodostaa yhdessä yksinoikeusjärjestelmän kanssa johdonmukaisen kokonaisuuden suhteessa rahapelijärjestelmän tavoitteisiin.

Teknisten määräysten ilmoitusmenettely

Työ- ja elinkeinoministeriön alustavan arvion mukaan asetusluonnokset eivät vaikuta sisältävän direktiivissä (EU) 2015/1535 tarkoitettuja teknisiä määräyksiä. Lopullisen arvion asetusluonnosten notifiointista tekee sisäministeriö.

Rahapelitoimiluvanhaltijan sähköisten rahapelien teknisiä ominaisuuksia koskevien vaatimusten osalta sisäministeriön on syytä arvioida erikseen, voivatko ne kuulua direktiivin (EU) 2015/1535 soveltamisalaan.

Hallitusneuvos,
Osastopäällikön sijaisena

Nico Steiner

Erityisasiantuntija

Niina Etelävuori

Jakelu SM PO Lainsäädäntöyksikkö, Jukka Tukia
SM PO Lainsäädäntöyksikkö, Mikko Cantell

Tiedoksi

VN/27332/2023-TEM-324

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: